Europa-Parlamentet
2019-2024

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

2022/0401(APP)

23.2.2024

***

UDKAST TIL HENSTILLING

om udkast til Rådets direktiv om standarder for ligebehandlingsorganer på området ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse, ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv mellem personer uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering og ligebehandling af kvinder og mænd med hensyn til social sikring og i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser og om ændring af direktiv 2000/43/EF og 2004/113/EF
(10788/2023 – C9-0031/2024 – 2022/0401(APP))

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

Ordfører: Sirpa Pietikäinen

PR_APP

Tegnforklaring

*	Høringsprocedure
***	Godkendelsesprocedure
***I	Almindelig lovgivningsprocedure (førstebehandling)
***II	Almindelig lovgivningsprocedure (andenbehandling)
***III	Almindelig lovgivningsprocedure (tredjebehandling)

(Proceduren afhænger af, hvilket retsgrundlag der er valgt i udkastet til retsakt)

INDHOLD

Side

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS LOVGIVNINGSMÆSSIGE BESLUTNING 5

BEGRUNDELSE....6

BILAG: ENHEDER ELLER PERSONER, SOM ORDFØREREN HAR MODTAGET INPUT FRA 9

DA

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS LOVGIVNINGSMÆSSIGE BESLUTNING

om udkast til Rådets direktiv om standarder for ligebehandlingsorganer på området ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse, ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv mellem personer uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering og ligebehandling af kvinder og mænd med hensyn til social sikring og i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser og om ændring af direktiv 2000/43/EF og 2004/113/EF
(10788/1/2023 – C9-0031/2024 – 2022/0401(APP))

(Særlig lovgivningsprocedure – godkendelse)

Europa-Parlamentet,

– der henviser til udkast til Rådets direktiv (10788/1/2023),

– der henviser til den anmodning om godkendelse, som Rådet har forelagt, jf. artikel 19, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (C9-0031/2024),

– der henviser til forretningsordenens artikel 105, stk. 1 og 4,

– der henviser til betænkning fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (A9-0000/2024),

1. godkender udkastet til Rådets direktiv;

2. pålægger sin formand at sende Europa-Parlamentets holdning til Rådet og Kommissionen samt til de nationale parlamenter.

BEGRUNDELSE

Nationale ligestillingsorganer er offentlige organisationer, der fremmer ligebehandling i Den Europæiske Unions medlemsstater ved at yde uafhængig bistand til ofre for forskelsbehandling, og som handler og/eller repræsenterer ofrene i retten, gennemfører uafhængige undersøgelser og rundspørger, offentliggør uafhængige rapporter, indsamler data, skaber øget bevidsthed og fremsætter anbefalinger om spørgsmål vedrørende forskelsbehandling. De er retligt forpligtede til at gøre dette i tilfælde af forskelsbehandling af en af de grunde, der er fastsat i artikel 19 i TEUF, herunder køn, race og etnicitet, seksuel orientering, religion eller tro samt handicap. Ligestillingsorganer er også forpligtede til at gøre det i tilfælde af forskelsbehandling af flere grunde og intersektionel forskelsbehandling. For at afspejle udviklingen i samfundet og være i overensstemmelse med Domstolens retspraksis kan anvendelsesområdet for ligebehandling af mænd og kvinder ikke begrænses til forskelsbehandling baseret på, at en person tilhører det ene eller det andet køn. Der skal således også tages hensyn til forskelsbehandling af flere grunde og intersektionel forskelsbehandling.

Ligestillingsorganer er centrale aktører i arbejdet med bekæmpelse af forskelsbehandling i EU, og deres evne til at bistå ofre for forskelsbehandling og fremme bekæmpelsen af forskelsbehandling i EU skal både styrkes og understøttes. Den Europæiske Unions værdier, herunder ligestilling, kan kun blive til virkelighed, hvis de omsættes i praksis på korrekt vis. Derfor er dette direktiv så vigtigt – det bidrager til at gennemføre traktaternes målsætninger, ikke bare i teorien, men også i praksis.

Som følge af deres specifikke roller er ligestillingsorganer også involveret i spørgsmål vedrørende arbejdspladsen. I denne særlige situation bør ligestillingsorganer altid respektere arbejdsmarkedets parters autonomi, kompetencer og prærogativer og de anerkendte kompetencer hos alle relevante statslige agenturer, herunder arbejdstilsyn samt nationale domstole og/eller retter, i overensstemmelse med national ret og praksis.

Der blev første gang oprettet ligestillingsorganer ved direktivet om racelighed (2000/43/EF). Tre efterfølgende ligestillingsdirektiver gav ligestillingsorganerne samme opgave inden for deres respektive områder: direktivet om ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser (2004/113/EF), direktivet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv (2006/54/EF) og direktivet om ligebehandling af mænd og kvinder i selvstændige erhverv (2010/41/EU).

I 2018 udsendte Kommissionen en positiv henstilling om bindende standarder for ligestillingsorganer, hvori den anbefalede et sæt foranstaltninger til, at medlemsstaterne kunne forbedre deres respektive ligestillingsorganers uafhængighed og effektivitet, navnlig med hensyn til deres evne til at sikre, at alle enkeltpersoner og grupper, der udsættes for forskelsbehandling, kan nyde deres rettigheder fuldt ud.

Men til trods for disse bestræbelser har den eksisterende lovgivning og henstillingen fra 2018 ikke sikret tilstrækkelige ressourcer og værktøjer og ej heller opnået et ideelt funktionsmiljø for ligestillingsorganer. De fleste af de problemer, der blev taget op i henstillingen fra 2018, er stadig ikke løst. Forudsætningerne for, at ligestillingsorganerne kan fungere effektivt,

varierer desuden betydeligt mellem de forskellige medlemsstater. Dette betyder, at beskyttelsesniveauet mod forskelsbehandling er forskelligt, asymmetrisk og inkonsekvent for borgere rundt om i Europa. Ikke alle beskyttes i henhold til de samme standarder. Der skal hurtigt rettes op på dette, og forskelle i beskyttelsesniveauet mellem grupper af personer i forskellige medlemsstater skal gøres gennemsigtige.

Med henblik på at nå dette mål er der behov for stærke minimumsstandarder for ligestillingsorganer. Grundlaget for velfungerende ligestillingsorganer i demokratiske stater er disse organisationers uafhængighed. Ligestillingsorganer og deres medarbejdere skal sikres mod al indblanding udefra, og dette skal sikres ved hjælp af alle mulige sikkerhedsforanstaltninger. Ligestillingsorganer skal reelt kunne være uafhængige i deres virksomhed. Med henblik herpå bør der sikres tilstrækkelig finansiering, der svarer til omfanget og arten af ligestillingsorganets opgaver, hvilket alt for ofte ikke er tilfældet. Ligestillingsorganer bør aldrig skulle stå i den samme beklagelige situation, som f.eks. Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (EIGE) og en række andre agenturer, nemlig at de er underbemandede og mangler ressourcer kombineret med en stadigt stigende arbejdsbyrde og efterspørgsel på forskning.

Et effektivt ligestillingsorgan kan føre retssager. I øjeblikket har ligestillingsorganer i nogle af EU's medlemsstater ikke ret til at føre retssager. Ligestillingsorganer bør have ret til at optræde som part i retssager, til at fremsætte bemærkninger til retten eller til at indlede eller deltage i retssager på vegne af eller til støtte for et eller flere ofre.

Men ikke alle sager kommer nogensinde for en dommer, og det bør heller ikke være nødvendigt. For at tilbyde en hurtig og økonomisk overkommelig udenretslig tvistbilæggelse bør medlemsstaterne også give parterne mulighed for alternativ bilæggelse af deres tvister, f.eks. gennem en forligs- og mæglingsproces, der kan ledes af ligestillingsorganet eller en anden eksisterende uafhængig særlig enhed, som ikke er statslig.

Overvågning er nøglen til at sikre, at ligestillingsorganer virkelig kan nyde de rettigheder, som de får tildelt i denne lovgivning. Kommissionen skal ved hjælp af en gennemførelsesretsakt opstille en liste over fælles indikatorer for overvågning. I dette arbejde bør Kommissionen arbejde tæt sammen med andre relevante institutter. Kommissionen skal også regelmæssigt evaluere situationen med hensyn til forskelsbehandling i de enkelte medlemsstater.

Som det er tilfældet inden for alle politikområder, er samarbejde afgørende. Medlemsstaterne skal sikre, at ligestillingsorganerne har indført passende mekanismer til at samarbejde med andre ligestillingsorganer i samme medlemsstat og med relevante offentlige og private enheder, herunder civilsamfundsorganisationer, på nationalt, regionalt og lokalt plan samt i andre medlemsstater og på EU-plan og internationalt plan. Lokale myndigheder bør have mulighed for at henvende sig til ligestillingsorganer, når de ser eksempler på forskelsbehandling på nationalt plan, og ligestillingsorganer bør ligeledes have ret til at samarbejde med EIGE, FRA og Equinet samt med arbejdsmarkedets parter og arbejdstilsyn.

Alt for ofte oplever borgere rundt om på vores kontinent, at deres grundlæggende menneskerettigheder både ignoreres og tilsidesættes. Ved hjælp af dette lovgivningsforslag og de minimumsstandarder, der fastsættes i det, vil mennesker i alle medlemsstater kunne nyde et højere niveau af beskyttelse mod forskelsbehandling. Samtidig får medlemsstaterne lov til

at anvende eller indføre love, regler og administrative bestemmelser, der er mere gunstige end de minimumsstandarder, der fastsættes i dette direktiv. Der er ingen tid at spilde – den vellykkede gennemførelse af denne lovgivning er afgørende for at bevare vores kerneværdier i EU.

BILAG: ENHEDER ELLER PERSONER, SOM ORDFØREREN HAR MODTAGET INPUT FRA

I henhold til artikel 8 i bilag I til forretningsordenen erklærer ordføreren at have modtaget input fra følgende enheder eller personer som led i udarbejdelsen af udkastet til betænkning:

Foretagende og/eller person
European Confederation of Independent Trade Unions
European Disability Forum
European Network of Equality Bodies
Finnish Ombudsman for Equality

Ordføreren har udarbejdet ovenstående liste på eget ansvar.